

2019-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2019/58

Kulturnämnden

Ersättningsmodeller och utbud vid kommunens bibliotek

Motion den 4 mars 2019 från Amanda Sandholm m. fl. (V)

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut. Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att det ska tas fram en redovisning av hur prestationsbaserade modeller påverkar utbud, tillgängliggörande och användning av medier för prioriterade grupper samt presenteras förslag på hur biblioteken kan nå ett likvärdigt utbud åt prioriterade grupper.

Från den 1 januari 2019 drivs Nackas sex bibliotek av två privata aktörer. Det har gjorts en utredning där data hämtades från våra jämförelse kommuner (Sollentuna, Solna, Tyresö, Danderyd) för att visa om Nackas ersättningsmodell hade påverkat bibliotekens inköpsmönster. Undersökningen visar att Nacka kommun ligger bäst i de flesta punkterna.

Hela bibliotekskatalogen är en gemensam resurs för alla bibliotek och medier kan lätt reserveras och skickas mellan biblioteken. Webbsidorna är användarvänliga och informationen gällande minoritetsspråken är mycket synliga enligt tidigare plan. Utöver medieinköpen tar biblioteken in depositioner från Internationella biblioteket och Stockholms stadsbibliotek, utifrån efterfrågan. Utifrån det arbete som pågår uppfylls redan intentionerna i förslaget. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Motionärerna från Västerpartiet föreslår följande:

Att Nacka kommun utreder hur prestationsbaserade ersättningsmodeller påverkar utbud, tillgängliggörande och användning av medier för prioriterade grupper

Att kommunfullmäktige presenteras förslag på lösningar på hur biblioteken kan nå ett likvärdigt utbud åt prioriterade grupperna i hela kommunen.

Enhetens utredning och bedömning

Från den 1 januari 2019 drivs Nackas 6 bibliotek av 2 privata aktörer. Det har gjorts en utredning där data hämtades från våra jämförelse kommuner (Sollentuna, Solna, Tyresö, Danderyd) för att visa om Nackas ersättningsmodell hade påverkat bibliotekens inköpsmönster. Undersökningen visar att Nacka kommun ligger bäst i de flesta punkterna.

I Nacka sker inköp och urval med användaren i fokus. Böcker och andra medier som köps in till biblioteken i Nacka blir en del av det gemensamma utbudet. Möjligheten att låna och lämna tillbaka medier på alla bibliotek gör samlingarna till en gemensam resurs för Nackas invånare. Enligt tidigare planering (KUN 2018/144) kommer biblioteken under 2019:

- Arbeta tillsammans med att utveckla servicen till minoritetsgrupperna
- Förbättra informationen om minoritetsspråken på webben och på alla bibliotek
- Förstärka mediesamlingen för minoritetsspråken på alla bibliotek

Idag har biblioteken skapat användarvänliga hemsidor och synliggör informationen till prioriterade grupper mycket tydligt. Det pågår ett arbete med uppdatering av de befintliga och framtagning av nya strategier som tar hänsyn till alla invånarnas behov. Detta utifrån behov av en ny biblioteksplan både kommunalt, regionalt och nationellt. Nacka kommun medverkar i den regionala biblioteksplanens utformning och arbetar med egna kommunala biblioteksstrategin och medieplanen.

All biblioteksverksamhet i Nacka kommun ska erbjuda ett varierat medieutbud och bibliotekstjänster som främjar individens utveckling. Biblioteken har en viktig funktion som fria, neutrala mötesplatser för gemenskap i samhället där medborgarna kostnadsfritt kan låna media och ta del av ett brett informations- och kulturutbud. Biblioteket anpassar verksamheten till dem som bor och arbetar i lokalsamhället. Dialog och samarbeten med aktörer, invånare, bibliotekens användare och andra bibliotek är en förutsättning för biblioteksverksamhetens utveckling. Bibliotekens nuvarande och kommande mediesamling är gemensam och ägs av Nacka kommun.

Regionalt och nationellt

Kungliga biblioteket konstaterar i sitt Förslag till en nationell biblioteksstrategi "Demokratins skattkammare" (Kungliga biblioteket 2019) att det finns stora behov av utveckling, samordning och samverkan, för att det arbete som görs på biblioteken inom språklig mångfald ska bli hållbart och långsiktigt. I en annan rapport "Biblioteken och de nationella minoritetsspråken. En lägesbeskrivning" från 2018 konstaterar Kungliga biblioteket att det saknas samordning inom medieförsörjning när det gäller de nationella minoritetsspråken. Det begränsade utbudet och bristande språkkunskaper gör det svårt att hålla ett aktuellt och intressant bestånd. Det behövs strategier för att komma tillrätta med de brister som finns och dagens ojämlika utbud av mångspråkiga medier och dess tillgänglighetsförande. Det behövs ett helhetsgrepp på språklig mångfald inklusive de nationella minoritetsspråken. Arbetet pågår både på regional och nationell nivå.

Idag är Internationella biblioteket (IB) en nationell lånecentral för folk-och skolbibliotek. IB får årligen ett verksamhetsbidrag på 6,6 miljoner kronor. För det ska de hantera lån och depositioner som rör mångspråklitteratur och utöver sin roll som lånecentral, vara nationellt kompetenscenter för kommunala bibliotek när det gäller mångspråkig media. IB:s roll är att komplettera med medier när bibliotekens egna bestånd inte räcker till.

Utifrån det arbete som pågår uppfylls redan intentionerna i förslaget. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Information och media på minoritetsspråken tillgängliggörs för barn. Genom samråd och olika typer av samarbeten kan biblioteken bidra till revitalisering av språken och kulturerna som bidrar att barn får kunskap om minoriteterna och minoritetsspråken.

Handlingar i ärendet

1. Motion Ersättningsmodeller och utbud vid kommunens bibliotek
2. Jämförelsetabell

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Lilit Nersesyan
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten